

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Kaj narod dolguje kat. šolam?

V ameriškem »Glasilu« čitamo:

Predzadnjo nedeljo, dne 7. oktobra, je imel med katoliško uro po radiu rev. dr. George Johnson iz Washingtona D. C. jako pomemben govor, katerega so slišali s pomočjo vseh radio postaj širom Amerike. Za predmet si je govornik vzel vprašanje: »Kaj narod dolguje katoliškim šolam?« Pri tem je omenjal sledeče:

»Če kaka država uvede obvezno šolanje ali izobrazbo, s tem prisili starše, da pošljajo otroke v šolo. Pri tem bi morala država tudi pomagati staršem in nuditi mladini tudi take šole, ki so v skladu z verskim prepričanjem staršev in mladine. Ako se ne ravna po tem, potem ne smemo trditi, da je v Ameriki verska svoboda na podlagi ustave vsem zajamčena.

Odkar so tudi katoličani primorani s plačevanjem davkov podpirati izobrazbo (šolanje) v Združenih državah, bi morali biti po vsej pravici deležni vsaj nekaj koristi tega davčnega bremena. Ti državljani gotovo nimajo od javnih šol vse koristi od plačanih davkov, ker država nič ne podpira tudi katoliških, zasebnih šol.

Ker so naše katoliške šole velikanskega pomena za splošno dobrobit Amerike, bi iste

javnost ali oblast ne smeli zapostavljati kot zasebne učne zavode. Naše katoliške šole so domoljuben prispevek deželi in kakor javna odprta knjiga, da isto lahko vsakdo čita.

Dandanes pohaja v naše katoliške šole dva in pol milijona učencev. Ako bi ta mladina ne hodila v katoliške šole, bi jih imela država na rami v zadevi izobrazbe. Ze danes je za našo šoloobvezno mladino premalo učnih zavodov. Ker računamo za enega samega šolarja samo 300 dolarjev stroškov letno, bi morale Združene države izdati samo za nove šole naših učencev 750 milijonov dolarjev, k temu je pa treba prišteti še 300 milijonov dolarjev na leto za učiteljske plače in drugo.

Katoličani v Združenih državah ameriških vzdržujejo torej svoje lastne šole, poleg tega pa še plačujejo davke za šolanje drugih otrok. Ena desetina učeče se mladine v Ameriki pohaja v katoliške šole, katoličanov je pa ena šestina skupnega prebivalstva. To torej pomeni, da ena šestina prebivalstva plačuje za izobrazbo poleg ene desetine svojih otrok še za devet desetih drugih otrok.

Tudi Ameriški Slovenci so v tem prizadeti, ker imajo skoro po vseh večjih naselbinah svoje farne šole.

Naš gospodarski program

Zadnjič smo povedali, da je vse slovensko gospodarstvo neločljiva celota, zato potrebujemo Slovenci tudi jase slovenski gospodarski program, za katerega uresničenje bi moral postaviti ves naš narod prav vse svoje sile in sicer povsod, od stanovskih in strokovnih organizacij preko našega tiska do našega banovinskega sveta in narodne skupščine ter ministrskih stolecv.

Danes tega programa nimamo in pri naši lahkomišelnosti brezbriznosti vse kaže, da nihče tudi ne čuti potrebe po njem. Živimo kar tja vden dan ter le stokamo in se pritožujemo. Vsak čuti le svojo težavico, zato jadikuje vsak za svojim ogrom. Tega jadikovanja nihče ne sliši in nihče ne upošteva. Da je slika še bolj žalostna, se žal le prepogosto zgodi, da se začneta dva jadikovalca, ki imata iste bolečine, zmerjati še med seboj, namesto, da bi svoje moči združila in si skušala združeno pomagati. Tako vlogo igrajo danes na primer slovenski obrtniki, ki mislijo, da si bodo pomagali s tem, če bodo razbijali enotno slovensko gospodarsko organizacijo.

Slovensko narodno gospodarstvo je celota, zato nujno in neobhodno potrebujemo enotni slovenski gospodarski program!

Toda, kako priti do njega? Predvsem mûra biti slovensko gospodarstvo stanovsko in strokovno organizirano. Do neke mere to že je. Imamo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo ter Delavsko zbornico. Nimamo pa žni še slovenske Kmetijske zbornice. Nujna in neobhodna dolžnost nas vseh je, da čim prej pomagamo izbojevati stanovsko zbornico slovenskemu kmetu, kajti ta je najvažnejši člen v verigi slovenskega gospodarstva. Brez kmetove ozdravitve in njegovega sodelovanja ni ne našega gospodarskega programa in ne gospodarske ozdravitve.

Seveda morajo pa te stanovske organizacije tudi v polni meri vršiti svoje dolžnosti. Danes jih ne. Danes so to ustanove s kopico pisaren in uradnikov, ki pišejo in pišejo, se vozijo po komisijah in intervencijah, a nam še do danes niso podale točne in vsestranske slike položaja svojih stanov kot celote, niso točno opredelile mesta, ki ga ti stanovi zavzemajo v skupni družini in niso bile zmožne sestaviti jasnega delovnega in gospodarskega načrta za bodočnost, takega načrta namreč, ki bil bil del celotnega našega gospodarskega programa. Naše sedanje zbornice so le preveč kancelije in sicer precej drage kancelije. Popolnoma

napačno je pa stališče nekaterih obrtnikov, ki mislijo, da bi jih bilo treba razbiti. Ne, bolnika je treba ozdraviti, ne pa ubiti.

Kakor hitro bi imeli vse glavne naše gospodarske ustanove, to je kmete, trgovce, obrtnike, industrijce in delavce dobro in pravilno organizirane v svojih stanovskih zbornicah, bo treba sestaviti iz njih gospodarski svet. Naloga tega sveta, v katerem bi moralo biti zastopano tudi slovensko združništvo, bi bila sestaviti narodni gospodarski načrt, v katerem bi našle popolno, a skladno uveljavljenje vse slovenske gospodarske panoge.

Ne smelo bi pa ostati zgolj pri načrtu, temveč bi bilo treba stremeti tudi za njegovim uresničenjem. Predvsem in nujno bi bilo, da bi ta program dobro poznal vsak Slovenec. Zato bi neobhodno potrebovali gospodarsko književnost, ki je doslej še sploh nimamo. Gospodarski načrt bi moral preiti potom knjig in časopisov v slohernega slovenskega človeka, tako, da bi zadnji Slovenec točno vedel kaj v gospodarskem pogledu smo, kje smo in kam hočemo.

Kakor hitro bi bil v vsakem Slovencu zakoreninjen slovenski gospodarski načrt, je tudi samo ob sebi umevno, da bi moral vsak stremeti za njegovim uresničenjem. Naše občine, banovinski svet in narodni poslanci bi pa točno vedeli, kaj je njih sveta dolžnost. Vsak slovenski človek bo potem lahko tudi pazno in točno nadzoroval delo in nedelo raznih ustanov, uradov in posameznikov in nemogoče bi bilo demagoško slepomišljenje z najdragocenejšimi našimi gospodarskimi dobrinami, nemogoče lažljivo zavijanje dejstev.

Vsa ta naša gospodarska organizacija in oblikovanje slovenskega narodnega gospodarskega programa bi se pa nikakor ne smelo vršiti tajno za zaprtimi vratmi, temveč pred najširšo javnostjo, kajti vprašanje slovenske industrije se ne tiče le treh, štirih industrijcev in dveh, treh uradnikov, ampak tudi kmetijskih sinov in hčera celih okrajev. Ne moremo dovolj obsojati razvade, ki se je uvedla zadnja leta skoro pri vseh naših ustanovah, da o najvažnejših življenjskih vprašanjih vsega naroda sklepa in odloča le gospoda za zaprtimi vrati. Tudi to je stvar, ki je v veliko našo gospodarsko škodo, kajti gospodarstvo je vsenarodna zadeva, zato se morajo gospodarska vprašanja obravnavati pred vsem narodom in s sodelovanjem vsega naroda. — E.

»BOGOLJUB«

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Stare zapuščene rane na nogah (ulcus cruris) zanesljivo in hitro zaceli „Fitonin“ od naših zdravnikov in zdravstvenih institucij vsostransko preiskano sredstvo.

Steklenice 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steki 50 Din. Poštno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fitonin« dr. z o. z., Zagreb 1-78. Reg. pod Sp. br. 1381 od 28. VII. 1933.

Nova kitajska slovnica. Tiskarna očetov lazaristov v Pekingu je izdala te dni drugi zvezek velike slovnice kitajskega jezika; to je šesti zvezek mednarodne zbirke jezikovnih in slovnicih del, katero je ustanovil znani časopis Athropos. Drugi zvezek nove slovnice obsega nad 1000 strani in je prvovrstno znanstveno delo. Pisec te nove slovnice je misijonar Jožef Mullie, ki je že pred desetimi leti objavil zanimivo delo o kitajskem jeziku.

S smehom zdravi. Pariški zdravnik Pierre Vachet zdravi svoje bolnike na posebno način. Pozove jih naj zapro oči in poslušajo, kar govori; on pa jim neprestano napovečuje: 'Miren sem, zdrav sem, in za njim ponavlja te besede ves zbor bolnikov. Nato navije ploščo na gramofonu, ki podaja sam smeh in krahot. Kmalu se zasmeje eden izmed bolnikov, nato se loti smeh še ostalih in kmalu se krohoče in smeje ves zbor. Nazadnje zapove zdravnik, naj odprejo oči. Oči se odpro, vsi obrazi so vedri, nekateri od veselja jočejo. In so ozdravljeni. — Pa to zdravljenje s smehom gre morda tudi brez zdravnika in jo kar toplo priporočamo.

Največji človek na svetu. V Pekingu, glavnem mestu Kitajske, se je minule dni kazal neki človek, ki se smatra za največjega na svetu. To je Korejec Čin-Fukuej, ki šteje 29 let in je visok 2 metra 74 centimetrov. Ta goljat med zemljani namerava kreniti sedaj po svetu in se razkazovati radovednežem — seve za denar. Odklonil je vse ponujalce, ki so mu hoteli biti uslužni pri sestavi nenavadnega potovanja in seve pri delitvi blagajne. Sam bo spravljal vstopnino za nastope.

Novo črno brinje in fige oddaja poivan JELAČIN - Ljubljana, Emonska št. 2

Grob sv. Metoda najden? V okolici Lubačevic na Českoslovaškem se ljudje zelo zanimajo za važne staroslovne izkopnine. Na pobudo stare ljudske vedeževalke Klementine Maštaljeve iz Buchlovic, ki je označila neki kraj v bližini gradu Buchlova za grob sv. Metoda, je začelo arheološko društvo na dotičnem kraju kopati in našlo je na zelo zanimive izkopnine. Delavci so odkopali pod debelo plastjo gline in peska velik nagrobni kamen, v katerem so vklesane škofovske insignije, mitra in palica in napis Sanctus Methodius. Čim so odkopali ta nagrobni kamen, so kopanje takoj ustavili in obvestili državni arheološki komisiji v Brnu in Pragi, da bi priost: ovali odkopavanju, odno: no odpiranju groba. Velike množice ljudstva iz bližnjih krajev hodijo gledat starinski grob, ki o njem domnevajo, da je grob sv. Metoda. Po drugem poročilu so našli na tem kraju kamen s staroslovanskim napisom. Ravno okolnost, da leže skupaj kamni z latinskimi in staroslovanskimi napisom, pričča, da je treba sprejeti vest o najdbi groba sv. Metoda kot ne posebno verjetno.

Domača trgovina!
PRI „**ČEŠNIKU**“
Ljubljana - Lingarjeva ulica

Kupite dobro in po ceni vse vaše zimске potrebščine in sicer:

Perlina flanelna barhent od Din 6-50 naprej	
Perlino barhent za obleke " " 16-"	"
P-rilni barvasti žamet " " 20-"	"
Plis. žamet za jopice in plašče " " 70-"	"
Blago za obleke, kostume " " 25-"	"
12 cm sirne " " 30-"	"
Flanelaste, halobastaste rjuhe " " 30-"	"

Ogrinjalne, plete, volnene svilnate, ženil črne in rube

Velika za oza za moške obleke — suknje in plašče (pelerine)

Poletnost podjetja je znana!

Dobernik je utrujen prisopihal na kolodvor in stopil v vlak. Hotel je sestri nasproti debelemu gospodu, ta pa je zarentičil ter položil svoj kovček na ono mesto trdeč, da je prostor zaseden. Dobernik je stal ter mrko gledal predse. Ko se je vlak premaknil, je pa Dobernik hitro stegnil svojo roko, pograbil kovček ter ga vrgel skozi okno pred postajno poslopje. »Kaj pa počnete?« se je zadržal debeluhar. »I, kaj, če je vaš sopotnik zamudil vlak, ni potrebno, da bi še svoj kovček izgubil« se je odrezal Dobernik ter sedel na prazen prostor.

Novo otvorjena manufakturna trgovina

Vsem nudimo veliko izbiro blaga za moške, ženske o deke in plače, moškega perila, uravnega barhenta flanelastih rjuh itd. Cene najnižje! Blago prvovrstno! Priporočamo BREJC FRANC - Jesenice - Gosposvetska cesta 24

Gospa Blakova je spraševala novo kuharico, ki se je prišla ponujati v službo, če zna kuhati na francoski način.

»Seveda znam,« je zatrjevala kuharica, »ne samo francosko, ampak tudi v vseh drugih jezikih n. pr.: nemške klobase, italijanske makarone, ogrsko papriko, ruski čaj, srbske čevapčiče, turški med, dunajske zrezke, bohinski sir, kranjske žgance. Ja, kaj pa hočete še več, gospa.«

V slaščičarni. »Vaša slaščičarna je pa zelo snažna.« — »Seveda, gospod, toda po čem to spoznate?« — »Ker diše vse slaščiče po milu.«

»Brajar« je ogovoril veletrgovec svojega knjigovodjo »kaj pa ste danes tako vesel?«. »Dvojčki, gospod, dvojčki, zato sem tako židane volje.«

Trgovec je stegnil roko: »Potem pa čestitam«. O, ne meni, meni ni treba čestitati, pač pa Tomaževcu, mojemu največjemu sovražniku, on je tako srečen.«

Prehite. Podpisani Savino Franc, posestnik in klobučar iz Radeč pri Zid. mostu, sem raznašal o g.d. Smale Ivanki, trgovki v Ljubljani v Zagrebu in po raznih selmih v Sloveniji kleveto, da so jo zaprli v glavniceh rudi zaljenja Nj. Vel. Kralja. Zato kleveto nisem imel niti najmanjše osnove in jo radi tega preklicujem in oblažajem ter se g.d. Smale Ivanki zahvaljujem, da je odlopnia od kazenske tožbe. Radeč pri Zid. mostu 8. nov. 1934. Savino Franc, a. r.

Gledališki ravnatelj: »Velikanske ovarije so vam priredili in, poslušajte, saj se zdaj ploskajo. Kaj pa je temu povod?«

Igralec: »Rekel sem občinstvu, da ne bom preje pol, dokler ne preneha s ploskanjem.«

Mali oglašnik

Vsaka drobna vrstica ali dve prosti veča za enkrat Din 5. Narokniki »Domoljuba« plačajo samo polovico ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali izšeto poslov ozkroma obrtniki pomočnikov ali vzemcev in narobe

Trgovski lohal

na prometni točki od-d-m v en. K. lokalu doblam dve sobi s kuhinjo Zelo primerno za usnarsko obrt — Poizve se v Mirni peči št. 23 pri Novem mestu.

Gostilna ob železniški pro taji v kamniškem okraju se da v naj-m nošteni samski ženski Naslov v upravi Domoljuba pod št. 12947

Mesarski pomočnik vešč sekanja mesa, dobi takoj stalno službo — Ponudbe upravi »Domoljubac« pod »Mesarc« št. 12672.

Mlekarški vozilček, malo rabljen, se prod. A. Marinko, Stranska vas 32 p. Dobrova pri Ljubljani.

Posestvo napredaj. Posetve 12 mernikov, dober vinograd 1/2 joha, hrastov gozd 8 johov, na lepi solčni legi, 1 uro iz Mirne peči. — Poizve se v Gor. Karteljevem št. 1, p. Mirna peč.

Čevljarskega vajenca poštnih starišev takoj sprejemem. — Hraec in stanovanje v bišji. Alojz Loboda, čevljar, Domžale 104.

Nudimo vam za majhen denar dobra oblačila. A. Presker, Sv. Petra cesta 14.

Pazor gospodaril!

Nabavite si prvovrsten izde ek sekir in pankač, katere pošiljam po pošti. Cena kilogram 20 D n za vsak komad prevzajem garancijo. Trgovci imajo po ust. Matevž Krmeli, Log. pošta: Skofja Loka.

Fanto 13-15 letnega za kmetiča dela srajcem. Ztor. Kašelj št. 8, Dev. Mar. v Polju

Pletilni stroj »Regen-linc« skoraj nov, prodam tudi na hrani-ne knjižice. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 12539.

Krava 4 leta stara, dobra mlekarica po teletu na prodaj. Vižmarje št. 22 pri Ljubljani.

Čevljar. pomočnika sprejemem takoj. Anton Dremelj Petrušaja vas. št. Vid pri Stréna.

3 živalne stroje kro-jaški Pfaff za 2000 Din čevljarski Ciliader za 2400 Din in ženski za 800 Din, vsi skoro novi, prodam. Građanska 8.

Rupim 1000 kg drob-nega krompirja za krmo. Ponudbe z navedbo cene na upravo Domoljuba pod št. 12965

Vajenca za čevljarsko obrt sprejme Medmeš Ivan, Nevlje pri Kamniku.

Obleke, površnike in usajeno sukniče najceneje pri Ludviku Slaku v Dobrnič-u

V nevarnosti

je tvoj denar, če ga držiš doma.

Roparji

prežijo za najmanjšimi prihranki.

Zaupaj

denar domačim hranilnicam!

Nalagai

svoje prihranke v

HRANILNICO DRAVSKE BANOVINE

prej

Kranjska hranilnica v Ljubljani.

Zanjó Jamči

vsa Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo.